

φλέβα

φλέβα, η, ουσ. [<μτγν. φλέβα <αρχ. φλέψ], η φλέβα. **1.** υπόγειο νερό, κοίτασμα πετρελαίου ή μετάλλου: «εκεί που σκάβανε βρήκανε φλέβα νερού || φλέβα πετρελαίου || φλέβα λιγνίτη». **2.** καταγωγή, προέλευση: «έχει βασιλική φλέβα». **3α.** έμφυτη ή κληρονομημένη ικανότητα σε κάτι, ιδίως καλλιτεχνική, η κλίση, το ταλέντο: «έχει τη μουσική στη φλέβα του || είναι ποιητική φλέβα». **β.** λέγεται και για έμφυτες ή κληρονομημένες κακές ιδιότητες: «έχει το ψέμα στη φλέβα του || έχει την απατεωνιά στη φλέβα του». Υποκορ. **φλεβίτσα, η.** (Ακολουθούν 21 φρ.)·

- άνοιξε τις φλέβες του, βλ. συνηθέστ. έκοψε τις φλέβες μου·

- βρήκα τη φλέβα του ή του βρήκα τη φλέβα, βλ. συνηθέστ. βρήκα το σφυγμό του·

- βρήκα φλέβα, βλ. φρ. χτύπησα φλέβα·

- δεν έχει αίμα στις φλέβες του ή δεν κυλάει αίμα στις φλέβες του ή δεν τρέχει αίμα στις φλέβες του, βλ. λ. [αίμα](#)·

- έκαψε τις φλέβες του, (στη γλώσσα των ναρκωτικών) από τη συνεχή ενδοφλέβια χρήση κατέστρεψε τις φλέβες του: «απ' το τρύπα τρύπα, έκαψε όλες τις φλέβες του»·

- έκοψε τις φλέβες του, αυτοκτόνησε ή αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει κόβοντας τις φλέβες του, ιδίως τις φλέβες που υπάρχουν στους καρπούς των χεριών του: «ήταν τόσο απελπισμένος, που έκοψε τις φλέβες του»·

- έπιασα τη φλέβα του ή του έπιασα τη φλέβα, βλ. συνηθέστ. έπιασα το σφυγμό του·

- έχει μέσ' στη φλέβα του (κάτι) ή έχει στη φλέβα του (κάτι), έχει έμφυτη μια καλή ή κακή ιδιότητα: «έχει στη φλέβα του τη ζωγραφική || έχει στη φλέβα του τη μουσική || έχει στη φλέβα του το χορό || έχει μέσ' στη φλέβα του την απάτη». (Λαϊκό τραγούδι: *μα η γυναίκα, σαν την Ένα, την απιστία έχει στη φλέβα*)· βλ. και φρ. *κυκλοφορεί στις φλέβες του (κάποιος)*·

- έχει νερό στις φλέβες του, βλ. λ. [νερό](#)·

- έχει φλέβα αριστοκράτη, βλ. λ. [αριστοκράτης](#)·

- θα κόψω τις φλέβες μου, βρίσκομαι σε απελπιστική κατάσταση: «έχω τόσα πολλά προβλήματα, που θα κόψω τις φλέβες μου». Άλλες φορές προτάσσεται και άλλες ακολουθεί το *μου φαίνεται*·

- κόβω τις φλέβες μου (για κάποιον), τον αγαπώ πάρα πολύ, τον λατρεύω, θυσιάζομαι γι' αυτόν: «είναι τόσο ερωτευμένος με τη γυναίκα του, που κόβει τις φλέβες του γι' αυτήν»·

- κρατώ από φλέβα, κατάγομαι από μεγάλη γενιά, από μεγάλο σόι: «έχει μια αρχοντιά αυτός ο άνθρωπος, γιατί κρατάει από φλέβα»·

- κυκλοφορεί στις φλέβες του (κάποιος), τον έχει συνεπάρει, έχει ταυτιστεί μαζί του: «απ' τη μέρα που τη γνώρισε, κυκλοφορεί στις φλέβες του». (Λαϊκό τραγούδι: *μέσα στο αίμα σου είμαι 'γω, στις φλέβες σου κυκλοφορώ*)·

- κυλάει νερό στις φλέβες του, βλ. λ. [νερό](#)·

- πάγωσε το αίμα στις φλέβες μου, βλ. λ. [αίμα](#)·

- στις φλέβες του τρέχει (ρέει) αίμα..., κατάγεται από...: «στις φλέβες του τρέχει αίμα βασιλικό || στις φλέβες του τρέχει αίμα αριστοκρατικό»·

- το 'χει μέσ' στη φλέβα του ή το 'χει στη φλέβα του, έχει έμφυτη μια καλή ή κακή ιδιότητα: «το 'χει μέσ' στη φλέβα του να 'ναι καλλιτέχνης || το 'χει στη φλέβα του να 'ναι αλήτης». Συνών. το 'χει μέσ' στο αίμα του ή το 'χει στο αίμα του·

- τρέχει νερό στις φλέβες του, βλ. λ. [νερό](#)·

- χάραξε τις φλέβες του, βλ. συνηθέστ. έκοψε τις φλέβες του·

- χτύπησα φλέβα, **α.** ανακάλυψα κάποιο κοίτασμα: «χτύπησα φλέβα χρυσού || χτύπησα φλέβα πετρελαίου». **β.** (στη γλώσσα της αργκό) βρήκα τον τρόπο ή το μέσο να περνώ άνετα στη ζωή μου δίχως να δουλεύω: «χτύπησα φλέβα τον πεθερό μου, που μου 'χει αδυναμία, και τη γαζώνω μια χαρά».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας